T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/43
KARAR NO : 2023/654
KARAR TR : 16/10/2023

ÖZET:2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Kanun'un27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : N.Y
Vekili : Av. M.A.Ö
Davalılar
Adli Yargıda : 1- Ö.B.O-A.M.H.Vakfi
Vekili : Av. A.K 2- B.T
Vekili : Av. A.G.H 3- O.B
Vekili : Av.İ.Ö.T

İdari Yargıda : Ö.B.O-A.M.H.V
Vekili : Av. A.K

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili müvekkilinin estetik ameliyat yaptırmak amacıyla Dr. B.T ile iletişime geçtiğini ve tarafların aralarında yaptığı görüşmeler neticesinde ameliyatın davalı hastanede yapılmasına karar verdiklerini, 25/05/2021 tarihinde ameliyathanede gerçekleştirilen operasyon sırasında davacıya bağlanan ısıtıcı ekipman nedeniyle davacının bacaklarında yanıklar oluşması üzerine ilk tedavinin davalı hastanede görevli Dr. O.B tarafından yapıldığını, oluşan bu yanıklar nedeniyle davacının bir müddet çalışamaması nedeniyle kazanç kaybına uğradığını ve bu süreçte yaşamış olduğu elem ve ıstırap nedeniyle manevi olarak zarar gördüğünü beyan ederek fazlaya dair hakları saklı kalmak üzere şimdilik 100 TL kazanç kaybı ve 300.000 TL manevi tazminatın yasal faiziyle birlikte davalılardan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Eskişehir Tüketici Mahkemesi 15/06/2022 tarih ve E.2022/297, K.2022/582 sayılı kararı**ile, davalı hastane yönünden yargı yolunun caiz olmaması, davalı doktorlar yönünden ise pasif husumet yokluğu nedeniyle HMK'nin 115/2 maddesi uyarınca davanın usulden reddine karar vermiş, tarafların istinaf etmemesi üzerine karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Dava mahiyeti itibariyle hizmet ilişkisinden kaynaklı olarak hekim hatasına - hizmet kusuruna dayanan tazminat davasıdır. Her ne kadar davalı şirket ise de dava konusu olay vakıf üniversitesine bağlı bir hastanede meydana gelmiştir ve davalı şirket de bu vakıf üniversitesinin iktisadi işletmesidir. Diğer davalılar da zaten bu vakıf üniversitesinde çalışan doktordur.

T.C. YARGITAY 13. Hukuk Dairesi'nin2016/10129 E-2016/19728 K sayılı ilamı ile İSTANBUL BAM 19. Hukuk Dairesinin 2017/207E-2017/234K sayılı ilamlarında da belirtildiği gibi;

Davaya konu zarar, Vakıf Üniversitesine bağlı bir hastanede yürütülen sağlık hizmeti esnasında meydana gelmiştir. Davalının sorumluluğuna dayanak yapılan olgular, kamu hizmetiyle ilgili ve hizmet kusuruna ilişkindir. Davalı vakıf hastanesi olması nedeniyle kamu tüzel kişisidir. Bu hastanede çalışan doktor da bu şekilde kamu görevlisi sayılmalıdır. Dolayısıyla doğrudan doğruya kamu görevlisine dava açılması da mümkün değildir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulleri Yasasının 2/b Maddesine göre " idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan " tam yargı davaları " na bakma görevi idari yargıya verilmiştir. Öyle olunca, idare'nin, hizmet kusuru niteliğindeki eylemi sonucu meydana gelen zararlardan dolayı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 2/1-b maddesi gereğince İdare'ye karşı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir.

Öte yandan diğer davalı doktor hakkında açılan davanın da pasif husumet yokluğundan reddi gerekir, şöyle ki; kamu hizmeti gören ilgililerin yapmış olduğu iş ve işlemlerden kaynaklanan kusura dayanan davalarda dahi ilgiliye husumet yöneltilemez, bu husus emsal yüksek yargı kararları ile de benimsenmiştir.

6100 sayılı HMK'nun 114. maddesinde de yargı yolu ve husumet dava şartları arasında sayılmış olup dava şartlarının mevcudiyeti mahkemece yargılamanın her aşamasında kendiliğinden gözetilmelidir. Bu nedenle yapılan ön inceleme duruşmasında esasa girmeden davanın davalı hastane yönünden dava şartı yokluğundan diğer davalı yönünden ise husumet yokluğundan usulden reddine karar verilerek aşağıdaki şekilde hüküm tesis edilmiştir.(.Yargıtay 13. Hukuk Dairesinin 01/11/2016 tarihli 2016/10129 2016/19728 Karar sayılı ilamında belirtildiği gibi HMK'nun 114. maddesinde yargı yolunu dava şartları arasında saymıştır. ayrıca yargıtayın yerleşmiş içtihatları ile Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 13/05/2015 tarihli 1014/13-566 esas2015/1339 karar yine benzer uyuşmazlıklarda Yargıtay 13. Hukuk dairesinin 2015/41186 esas 2017/4377 karar sayılı kararın Yargıtay 13. Hukuk dairesinin 2015/13363 esas 2017/3325 karar yargıtay 13. Hukuk dairesinin 2015/24443 esas 2016/17383 karar sayılı ilamı da bu yöndedir.)"

3. Davacı vekili bu kez aynı istemle davalı hastaneye karşı idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. İstanbul 3. İdare Mahkemesi 10/11/2022 tarih ve E.2022/2174 sayılı ara kararı ile, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulacağı belirtilerek Eskişehir Tüketici Mahkemesinden E.2022/297 sayılı dosyanın gönderilmesinin istenmesine karar vermiş, adli yargı yerince ilgili dava dosyasının gönderilmesine karşın, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca gerekçeli bir karar ile görevli yargı merciinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulması gerekirken 27/09/2022 tarih ve E.2022/2174 sayılı üst yazıyla, adli ve idari yargı dosyalarının *"2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca gereği yapılmak üzere"* gönderildiği belirtilerek gerekçeli bir karar olmaksızın Mahkememize başvuru yapılmıştır.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

5. Anayasa'nın *"D. Duruşmaların açık ve kararların gerekçeli olması"* başlıklı 141.maddesinin3. fıkrası hükmü şöyledir:

"*Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır*."

6. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un *"Yargı mercilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."

7. Aynı Kanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."

8. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*Kararlarda bulunacak hususlar*" başlıklı24.maddesinin (e) bendi şöyledir:

" Kararlarda:

...

e) Kararın dayandığı hukuki sebepler ile gerekçesi ve hüküm: tazminat davalarında hükmedilen tazminatın miktarı,

...

Belirtilir..."

B. Yargı Kararları

9. Danıştay Sekizinci Dairesinin 19/10/2021 tarih ve E.2019/1164, K.2021/4647 sayılı kararının ilgili kısımları şöyledir:

"Öte yandan, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru kararlarında da değinildiği üzere; Anayasa'nın 36. maddesinin 1. fıkrasında herkesin adil yargılanma hakkına sahip olduğu belirtilmiş ancak bu maddede gerekçeli karar hakkından açıkça söz edilmemiştir. Anayasa'nın 36. maddesine "adil yargılanma" ibaresinin eklenmesine ilişkin gerekçede, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle de güvence altına alınan adil yargılama hakkının madde metnine dâhil edildiği vurgulanmıştır. Nitekim Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinin 1. fıkrasındaki hakkaniyete uygun yargılanma hakkının kapsamına gerekçeli karar hakkının da dâhil olduğu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM)'nin birçok kararında vurgulanmıştır. Dolayısıyla Anayasa'nın 36. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkının gerekçeli karar hakkı güvencesini de kapsadığının kabul edilmesi gerekir. (Anayasa Mahkemesi, Abdullah Topçu, B. No:2014/8868, 19/4/2017, p. 75)

Bu bağlamda, AİHM içtihatlarına göre, genel olarak her bir karar açık, konuyla ilgili herkesin, mahkemenin neden belirli bir kararı verdiğini anlamasına imkan verecek şekilde olmalıdır. (AİHM, Seryavin ve Diğerleri/Ukrayna, p.57-61).

Mahkeme kararlarının, hüküm fıkrası ve hükmün dayandığı gerekçe ile bir bütün olduğu, gerekçesiz karar verilmesinin mümkün olmadığı açık olduğuna göre, gerekçeninhem temyiz incelemesini yapacak merci açısından hem de kararı uygulayacak olan idare açısından yeterli açıklıkta olması gerekmektedir.

Yargılama hukukunda, yargı (hüküm), uyuşmazlığı çözmekle görevli ve yetkili yargı yerinin yargılama sürecinin sonunda ulaştığı "sonuç"tur. Gerekçe, yargıcın çözümlemek durumunda olduğu uyuşmazlığa uygulanması gereken soyut hukuk kuralının saptanmasında, yorumlanmasında ve tüm ayrıntılarıyla ortaya konulup nitelendirilen maddi olaya uygulanmasında izlemiş olduğu yöntemi gösteren ve bu özelliği sebebiyle, yargılamanın nesnelliği ile varılan yargının doğruluğu konusunda davanın taraflarına güven, üst yargı yerine de denetleme olanağı veren açıklamadır."

10. Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 21/12/2021 tarih ve E.2021/14691, K.2021/12738sayılı kararının ilgili kısımları şöyledir:

"Belirtmek gerekir ki; T.C. Anayasa'sının 138 ve 141/3 maddeleri gereğince bütün mahkemelerin her türlü kararlarının gerekçeli olarak yazılması gerekir. 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 388/1-3. maddesi ile 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 297/1-c. maddesi, bir mahkeme hükmünün kapsamının ne şekilde olması gerektiğini açıklamıştır. Bir mahkeme hükmünde, tarafların iddia ve savunmalarının özetinin, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususların, çekişmeli vakıalar hakkında toplanan delillerin, tartışılması ve değerlendirilmesinin, sabit görülen vakıalarla, bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuki sebeplerin birer birer, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde hükümde gösterilmesi gereklidir. Bu kısım, hükmün gerekçe bölümüdür. Gerekçe, hakimin (mahkemenin) tespit etmiş olduğu maddi vakıalar ile hüküm fıkrası arasında bir köprü görevi yapar. Gerekçe bölümünde hükmün dayandığı hukuki esaslar açıklanır. Hakim, tarafların kendisine sundukları maddi vakıaların hukuki niteliğini kendiliğinden (re'sen) araştırıp bularak hükmünü dayandırdığı hukuk kurallarını ve bunun nedenlerini gerekçede açıklar.

Hakim, gerekçe sayesinde verdiği hükmün doğru olup olmadığını, yani kendini denetler. Üst mahkeme de, bir hükmün hukuka uygun olup olmadığını ancak gerekçe sayesinde denetleyebilir. Taraflar da ancak gerekçe sayesinde haklı olup olmadıklarını daha iyi anlayabilirler. Bir hüküm, ne kadar haklı olursa olsun, gerekçesiz ise tarafları tatmin edemez. (Kuru, Baki/ Arslan, Ramazan/ Yılmaz, Ejder; Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı 6100 sayılı HMK'ye göre Yeniden Yazılmış, 22 Baskı, Ankara 2011, s.472). Gerekçenin önemi Anayasal olarak hükme bağlanmakla gösterilmiş olup, gerekçe ve hüküm birbirine sıkı sıkıya bağlıdır."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 16/10/2023 tarihli toplantısında; Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

12. Mevzuat kısmında belirtildiği üzere, yargı yerlerince2247 sayılı Kanun'un19. maddesi kapsamında Uyuşmazlık Mahkemesine yapılacak başvurularda, davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı merciinin, davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile kendisinin neden görevli olmadığına ilişkin başvuru kararı ile başvurusunu yapacağı, bu kararında elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin ertelemesi gerektiği açıkça düzenlenmiştir.

13. Dava dosyalarının incelenmesinden, adli yargı yerince verilen gerekçeli görevsizlik kararından sonra, idari yargı yerinde açılan davada, Mahkemece, gerekçeli ve işin incelenmesinin ertelendiğine yönelik yeni bir karar verilmediği gibi, dosyanın27/09/2022 tarihli ve E.2022/2174 sayılı yazıyla Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği, bu durumun da yukarıda açıklanan, kararların gerekçeli olması gerektiğine ilişkin Anayasa ve Kanun kurallarına, yüksek mahkeme

içtihatlarına, somut uyuşmazlık kapsamında ise 2247 sayılı Kanun'un 19. Maddesine aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

14. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, 2247 sayılı Kanun'un19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan İstanbul 3. İdare Mahkemesinin 27/09/2022 tarih ve E.2022/2174 sayılı başvurusunun, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURUNUN REDDİNE,

16/10/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN